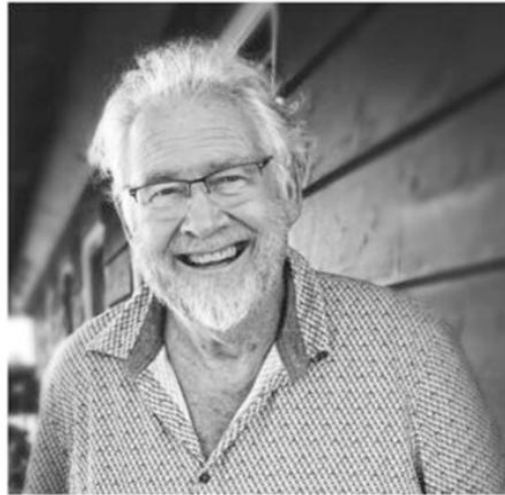

Klepel juli 2025

Trouwe lezers van de Klepel zullen zich na het overlijden van Henk Broer afgevraagd hebben hoe het nu verder moet met ons huisorgaan. Henk was jarenlang, met ondersteuning van Iris Hos, de drijvende kracht en nu hij er niet meer is, moet het antwoord op deze vraag helaas luiden dat we afscheid zullen moeten nemen van dit blad. Er is simpelweg niemand die het werk van hem over kan nemen op de manier zoals hij dat al die jaren heeft gedaan, een Klepel zonder Henk, is geen Klepel.

Hij schreef of verzamelde de kopij en redigeerde het geheel. Hij deed dat op zijn eigen onnavolgbare wijze, zoals bij het laatste vrijwilligersuitje, waar hij het verslag al van had gepubliceerd, nog voordat het evenement had plaatsgevonden. Hij maakte vaak zelf foto's van de activiteiten. Hij liep dan op zijn karakteristieke Jezusslippers te fotograferen, telefoon ergens aan het uiteinde van zijn hoog opgeheven arm, schoudertas zwaaiend op de rug, niet gehinderd door de bezoekers die vaak moeite moesten doen om die tas te ontwijken. Het resultaat was altijd een gevarieerd, lezenswaardig en fraai geïllustreerd blad waardoor alle leden op een prettige manier konden volgen wat er allemaal in en rond ons museum gebeurde.

Dit nummer zal nog een Klepel zijn zoals Henk die in gedachten had. In zijn computer zat een mapje met ideeën, foto's, aanzetten, hele en halve artikeltjes die hij her en der had gevonden voor een volgende Klepel. Sommige stukken had hij al af en konden bijna ongewijzigd opgenomen worden. Andere zaten slechts in aanzet of alleen maar als trefwoord in het mapje. Voldoende kopij om er dit nummer mee te vullen en er zijn nog wat actualiteiten aan toegevoegd.

Als eerbetoon aan het werk dat hij al die jaren heeft verricht heeft het bestuur besloten om nog een allerlaatste Klepel in de geest van Henk Broer uit te brengen.

PK

Eerste Taandag

De Taandag op 27 april was weer een groot succes met heel wat bezoekers. De zeilen van de TX 33 werden getaand, evenals de vier zeilen van molen De Onderneming in Hippo. Er waren weer veel vrijwilligers in touw die zich van hun beste kant lieten zien.

2

De Boeldag

Tegelijk met de eerste Taandag op 27 april werd er een Boeldag georganiseerd. Daardoor kregen de bezoekers de gelegenheid om bijzondere spullen op de kop te tikken die in het museum overtuillig zijn. Zo kregen oliekanren, nachthemden, lange onderbroeken, leitjes compleet met griffel, serviesgoed en een tafelkastje een trotse nieuwe eigenaar. Dat leverde bij elkaar rond de 500 euro op.

4

De energietransitie

Op dinsdag 8 juli heeft de fa. Stam & Co de twee gasaansluitingen en de elektra-aansluitingen van de boerderij verwijderd. De gas- en elektraleidingen worden vanaf de weg tot de meterkasten geheel verwijderd. Een dag later op woensdag 9 juli zijn de nieuwe leidingen vanaf de meterkast van het bezoekerscentrum naar de kast in de nieuwe entree gelegd.

Kroonkeukens heeft aangegeven dat de nieuwe keuken in het bezoekerscentrum in **week 34** geleverd wordt.

André Lont geridderd

Vrijdag 25 april stond in het teken van de lintjesregen. Onze voorzitter André Lont was naar het museum gelokt voor overleg met een van de vrijwilligers maar bleek opgewacht te worden door het voltallige bestuur, veel vrijwilligers, familie en vrienden en niet in de laatste plaats door de burgemeester die hem volkomen terecht de versierselen opspeldde van de koninklijke onderscheiding. Uit het rapport van de burgemeester:

André (1950) heeft talloze maatschappelijke functies vervuld en is sinds 2012 voorzitter van het Wieringer Eilandmuseum Jan Lont. Hij coördineert vrijwilligers, bewaakt de PR en zet zich in voor de energietransitie van het museum. André is nauw betrokken bij het Netwerk Zuiderzeecollectie en heeft bijgedragen aan de vernieuwing van het rieten dak. Naast zijn werk voor het museum is hij sinds 2015 adviseur huisvesting bij Hospice Hollands Kroon en sinds 2017 bestuurslid. André was lid van de gemeenteraad van Wieringen voor de VVD tussen 1978 en 1994 en is bestuurslid van de nieuwe lokale afdeling VVD Hollands Kroon.

Cultuur Binnen de Dijken – Binnenroute Stroe

Op 18 mei organiseerde Cultuur Binnen de Dijken de Binnenroute op Stroe. De Stroeërweg was veranderd in één groot cultureel podium. Langs de mooiste weg van Hollands Kroon vonden maar liefst 17 verrassende optredens plaats op 19 unieke locaties. Twee optredens vonden plaats in het museum. In de bezoekersruimte deed Thalia Muziektheater mee met maar liefst twee groepen verdeeld over de dag, van eigen shows tot bekende musicalnummers. Thalia, geworteld in de gemeente Hollands Kroon, deelt de waarden van deze dynamische gemeente en biedt ruimte voor talentontwikkeling, cultuureducatie en verbinding via muziek en theater. Los Zand, normaal bestaand uit vier personen, maar bij 'Binnen de Dijken' een driemans kwartet, bestaande uit Tineke Kaag, Marcel Vijselaar en Jan Klous. Met een lach, een serieuze ondertoon, en ook nog muziek nam 'Los Zand' met een voorstelling in de boerderij het publiek mee naar het begin van de Wieringermeer, hoe de pioniers een plek toegewezen kregen in de nieuwe polder.

Thalia Muziektheater

De nazit van het festival

Vrijwilligersbijeenkomst BHV/AED

Een dag later op 19 mei organiseerde het bestuur een informatiemiddag voor de vrijwilligers met als onderwerp Eerste Hulp Bij Ongelukken. Helaas was degene die een instructie zou geven van het AED-apparaat verhinderd, dus moesten we onze toevlucht nemen tot een instructiefilm op YouTube, zie: <https://www.youtube.com/watch?v=wMyU4DOcqJo>
Een duidelijke instructie die je thuis nog eens rustig kunt bekijken.

MUZ-fietsroute geopend op Wieringen

[Bron: Wieringernieuws.nl]

Zaterdag 14 juni is in Oosterland de MUZ-fietsroute feestelijk geopend door wethouder Robert Leever. De route voert langs twaalf historische plekken op Wieringen die herinneren aan de tijd van de Zuiderzeewerken. Fietzers ontdekken onderweg onder meer ingenieursvilla's, de peilschaalhuisjes, oude schoolgebouwen en natuurlijk ons museum. De route is onderdeel van een bredere viering van de Zuiderzeewerken die tot 2032 plaatsvindt. De foto's zijn van Herman Loer, gemaakt voor het Wieringernieuws:

Een legaat van de gezusters Engel

Voetbalvereniging Succes, Wieringer Eilandmuseum Jan Lont en de Historische Vereniging Wieringen krijgen elk 15.000 euro vanuit de nalatenschap van Corina Engel die oktober vorig jaar is overleden. Er is ook 15.000 euro bestemd voor het behoud van de orgels van Hippolytushoef en Oosterland, via de Stichting tot Behoud van het Nederlandse Orgel.

Corina en Mieke Lieze in de winkel zoals ze ook zijn afgebeeld in het Wieringer kwartet.

Corina en haar zus Mieke Lieze hadden meer dan 25 jaar de winkel Engel & Engel op het Kerkplein in Hippolytushoef, in het pand waar nu dierenpeciaalzaak 't Warme Nest is gevestigd. Samen met hun zus Gerda zijn ze opgegroeid in Hotel De Haan in de Hoofdstraat als de drie dochters van Rinus Engel en Nel de Haan. Bij Engel & Engel konden Wieringers terecht voor onder andere boeken, platen, knutselspullen, cadeautjes en natuurlijk tabak. Het was een gezellige winkel waar mensen zich welkom voelden, voor kinderen was er een aparte speelhoek.

André Lont, voorzitter van Museum Jan Lont toonde zich blij verrast: "We zijn heel dankbaar voor dit prachtige legaat. Het geld zal worden besteed aan werk van Wieringer kunstenaars dat in Museum Jan Lont te bewonderen zal zijn."

Bord dat jarenlang op de zijgevel van de winkel hing.

[Bron het Wieringernieuws van 16 juni 2025]

College on Tour: Een dagje Wieringer Eilandmuseum Jan Lont

Het college van burgemeester en wethouders wil graag zichtbaar en benaderbaar zijn voor onze inwoners, ondernemers en andere organisaties. Daarom vergaderen zij regelmatig op bijzondere en inspirerende plekken in onze gemeente. Dat levert niet alleen mooie uitzichten, maar ook bijzondere inzichten op!

We begonnen het collegebezoek deze keer bij **Lely's droom** in de Michaëlskerk in Oosterland. Een bijzondere plek om de dag te starten en een hele mooie ervaring!

Daarna vergaderde het college op 20 mei in het Wieringer Eilandmuseum Jan Lont. We werden hartelijk ontvangen door bestuursvoorzitter André Lont. De lunch genoten we samen met bezoekers van Wonen plus Welzijn. We kregen uitleg over de mooie samenwerking tussen het museum en deze zorginstelling.

We sloten de dag af met een enthousiaste rondleiding door het museum. Een inspirerend bezoek vol verhalen, verbinding en gastvrijheid!

[Bron: Gemeente Hollands Kroon 29 mei 2025]

Spinnen en Wollen

Voor de Spin- en wolgroep zijn in principe de volgende data afgesproken:

28 september	12.00 uur eventueel in combinatie met de Oogstfair
16 november	13.00 uur

Algemene Ledenvergadering

De jaarlijkse Ledenvergadering vond plaats op 12 mei. Voor een verslag hiervan verwijzen we naar de notulen van de secretaris. Naast het inhoudelijke deel vertoonde Martien de Graaf zijn mooie film over de aanleg van de nieuwe warmtebronnen en van de bouw van ons nieuwe depot door Richard Boersen.

De film van Martien werd aandachtig gevolgd.

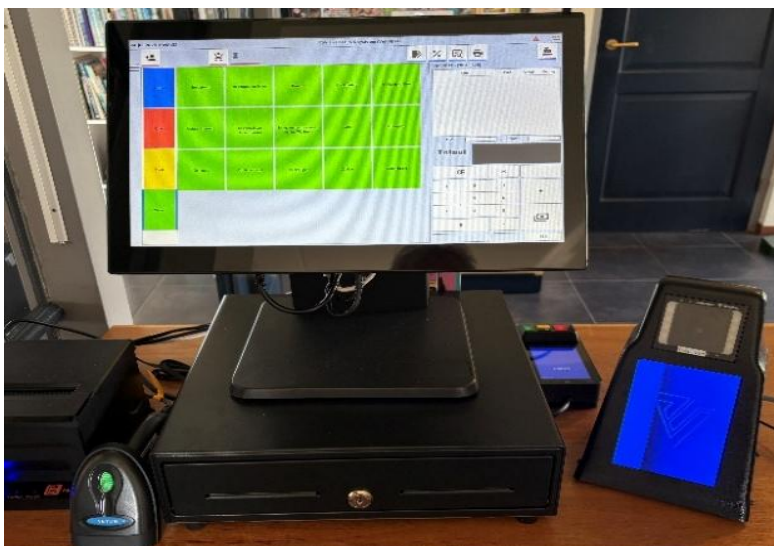
Nieuwe stoelen

De vergaderruimte boven bij de Kunstuitleen was dringend toe aan nieuwe stoelen. De keuze viel op stoelen met wieltjes zodat de vergaderingen voortaan op rolletjes zullen lopen.

Nieuwe Medewerkster

Sinds kort hebben we er bij de balie een nieuwe medewerkster bij, een schoonheid waar menig hart sneller van gaat kloppen. Zij zorgt voor de ontvangst van de bezoekers, rekent snel en kundig af en onthoudt alle verkopen ook nog eens feilloos. Zij registreert iedereen die haar passeert en door haar charmante voorkomen zal zijzelf bij de bezoekers zeker niet onopgemerkt blijven. Oordeelt u zelf:

Zij is wel iemand met een gebruiksaanwijzing, maar voor wie geldt dat niet in ons museum?

De Vikingen

Het bestuur van Museum Jan Lont voert besprekingen met het bestuur van het VIC over een mogelijke samenwerking. Daarom volgt hieronder een artikel over de Vikingen.

Schape waren belangrijk voor de Vikingen. Ze zorgden voor melk, huiden, leer, botten, vlees en wol. Vikingschape waren winterharde dieren, hoewel ze in de winter binnen werden gehouden. De Vikingen namen hun schape mee op reis. Schaperassen die tegenwoordig te vinden zijn in Groenland, IJsland, Faeröer, Shetland, Orkney, het eiland Man en het eiland Ouessant, in Noord-Frankrijk, stammen allemaal af van Vikingschape.

11

Wol

Hun vacht bevatte twee hoofdsoorten wol. Er was een lange, buitenste laag van vezels die grof en harig waren. Deze vezels voerden regen af en hielden het dier droog. Ze waren belangrijk bij het maken van textiel, omdat ze werden gesponnen om kettinggarens te maken voor het weven. Ze kunnen ook worden gebruikt voor lichtgewicht touwen, naaigaren en vislijn. Onder de grove vezels zaten kortere, fijne vezels. Deze hielden de schape warm en werden gebruikt voor inslaggaren en allerlei soorten textiel, inclusief vulling voor schoenen.

Vikingschape hadden gekleurde wol. Er waren tinten bruin van zeer donkere tot bleke fawn kleur, er waren ook donker tot lichtgrijs en sommige wit. De langere, grove vezels waren meestal donkerder dan de zachtere onderwol, zodat wanneer deze twee vezelsoorten van elkaar werden gescheiden, ze verschillende gekleurde garens vormden. De Vikingen gebruikten deze natuurlijke kleurstof om ontwerpen in hun stof te maken, met donkere of lichte strepen of ruiten.

Kleding

Vrouwen

We weten veel over wat vrouwen droegen in de Vikingtijd vanwege de vele archeologische vondsten van dameskleding in graven uit de Vikingtijd.

De kleding is goed bewaard gebleven en veel ervan is gereconstrueerd. Het bestaat uit een lange onderjurk, met lange mouwen en een mouwloze buisvormige schort- of manteljurk, onder de schouders vastgemaakt met twee grote metalen of schildpadvormige broches. Tussen deze broches was vaak een reeks kleurrijke kralen van glas en barnsteen gelust. Veel vrouwen droegen ook een klein apart schort en een sjaal, vastgezet met klaverbladvormige broches.

Kleding werd gemaakt van wol of linnen; Spindelkransen en weefgetouwgewichten laten zien dat wol werd gesponnen en vervolgens tot grof of fijn doek of werd geweven. Natuurlijke kleurstoffen werden aan het garen toegevoegd om een verscheidenheid aan kleuren te bieden, met name rood, groen, geel en blauw. Vrouwen droegen ook leren riemen, waaraan ze kleine leren tassen hingen om kleine voorwerpen zoals naainaalden en slijpstenen in te bewaren.

Mannen

Hoewel kleding zelden overleeft in het archeologische archief, zijn er voorbeelden van herensieraden ontdekt (meestal uit graven) en deze kunnen ons inzicht bieden in wat ze droegen en hoe dit werd vastgemaakt. Mannen droegen broeken, tunieken en mantels gemaakt van wol en linnen. Dierenhuiden werden ook gebruikt om ze warm te houden in de winter. Kleding zou zijn vastgezet met benen of metalen pinnen, grote penannulaire broches en leren riemen. Een zeldzaam voorbeeld van een fragment van een dikke wollen handschoen of want werd teruggevonden in een veenmoeras op Shetland. Het is omstreeks het jaar 1000 gemaakt van geweven stof.

Schoeisel

Bewijs van opgravingen toont aan dat Vikingen handgemaakte, zachte leren schoenen en laarzen droegen. Meer dan 700 fragmenten van leren schoeisel werden opgegraven in het centrum van Waterford. Het gebruikte leer was voornamelijk kalfs- en runderhuid, hoewel later, in de 11e eeuw, ook varkens- en schapehuid werden gebruikt.

Sommige vroege schoenen werden gemaakt van een enkel stuk leer dat aan elkaar was genaaid met dunne stroken leer of gewaxte schapehuid. Bewaard gebleven voorbeelden uit York tonen enkellaarsjes, waarvan sommige aan de zijkant worden vastgemaakt met een knevel of metalen gesp.

De Vikingen droegen ook wollen sokken en deze zouden gemaakt zijn van geweven stof (wadmal). Later, in de 14e eeuw, vinden we wollen sokken gemaakt door naaldbinding, een vroege vorm van breien.

Waar is Jan Lont?

Jaap Lont

De meesten kennen dit schilderij van Jaap Lont, geschilderd door Piet Lont in 1970. Het is op 27 juli 2024 door mevrouw Marie Groet aan het museum geschonken toen zij in de bezoekersruimte haar 100ste verjaardag vierde.

Het is een van de eerste schilderijen die Piet Lont heeft gemaakt. Het heeft jaren bij mevrouw Groet in huis gehangen, daar was het zeker op zijn plaats, maar we zijn heel blij dat Jaap nu weer thuis is.

Nu blijkt dat er ook een schilderij van Jan Lont is gemaakt, geschilderd door Siemen Wardenaar in de jaren negentig, toen hij lid was van de Noorder Kunstkring. Het is in de boerderij gemaakt in het kader van een dagje schilderen op locatie. Het formaat is ongeveer 40 bij 60 centimeter. Het is niet bekend waar dit schilderij zich nu bevindt, maar wat zou het mooi zijn als ook Jan weer thuiskomt.

Jan Lont

Als iemand weet waar het schilderij nu is, graag een mailtje naar info@museumjanlont.nl.

Tweede taandag en Ambachtendag

De tweede taandag op 13 juni werd zeer goed bezocht. Vanaf de opening stroomden de bezoekers al toe en het bleef druk tot het eind van de middag.

In Memoriam Henk Broer 1950 - 2025

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het plotselinge overlijden van ons bestuurslid Henk Broer. Voor ons was Henk iemand bij wie je altijd terecht kon met vragen over van alles en nog wat. Door zijn enorme culturele en historische kennis en zijn grote belezenheid was hij een geliefde vraagbaak voor ons allemaal. Vooral de gesprekjes met hem tijdens de koffieochtenden op maandag waren zeer waardevol.

14

Hij had een grote verbindende invloed op zijn omgeving. Sinds 1 april 2015 was hij bestuurslid van Museum Jan Lont en die functie bekleedde hij met verve. Henk kon in bestuursvergaderingen sussen waar het nodig was, temperamentvol zijn mening geven, of een ferm standpunt innemen. Maar hij was geen stijfkop die vasthield aan zijn mening. Hij voelde zich nooit te groot om zich met argumenten te laten overtuigen. Dat was zijn kracht, hij luisterde naar je.

Ondanks zijn spraakproblemen, die hij aan een ziekte had overgehouden, sprak hij zich altijd onomwonden uit. Iedereen wist dat, als je hem rustig de tijd gaf, hij altijd met iets zinnigs zou komen.

Henk was ook redacteur van De klepel, een blad dat hij elke keer bijna in zijn eentje volschreef. Zelf maakte hij foto's bij zijn artikelen en daarvoor moest hij altijd bij onze activiteiten aanwezig zijn. Een taandag zonder Henk, die met zijn fototoestel rustig over het terrein banjert, is voor ons ondenkbaar.

Hij adviseerde onze Kunstuitleen en hij was vaak betrokken bij het bedenken en organiseren van thematentoonstellingen. Zo heeft hij voor de tentoonstelling Wieringen, 100 jaar eiland aan de vaste wal niet alleen de mooie naam bedacht, maar ook honderden foto's bekeken om tot een goede selectie te kunnen komen.

Wij gaan Henk om al zijn verdiensten enorm missen, maar dat wij nooit meer iets aan deze vriendelijke man kunnen vragen, of iets met hem kunnen bespreken, zal het moeilijkste zijn.